

Az Európai Unió
Tanácsa

Luxembourg, 2018. június 25.
(OR. en)

10026/18

COAFR 159
CFSP/PESC 595
DEVGEN 105
CSDP/PSDC 358
CIVCOM 127
MIGR 89
COHAFA 45
COHOM 86

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: Száhel-övezet/Mali

– A Tanács következtetései (2018. június 25.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Száhel-övezetről / Maliról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. június 25-i 3628. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései a Száhel-övezetről / Maliról

1. A Száhel-övezet biztonságáról és fejlesztéséről 2018. február 23-án Brüsszelben tartott magas szintű nemzetközi konferencián a nemzetközi közösség minden eddiginél magasabb szintű támogatásáról biztosította a Száhel-övezetet. Az EU arra sürget a konferencián hozzájárulást felajánló minden felet, hogy pontosítsa e hozzájárulás összegét, és tegyen mielőbb eleget vállalásainak. Az EU és a Száhel-övezet G5-országainak a közelmúltban Brüsszelben tartott miniszteri ülését – amelyet a főképvisező hívott össze – is az EU széleskörű és eredményorientált szerepvállalása fémjelezte. A fentiekkel összefüggésben az EU ismét hangsúlyozza: a Száhel-övezettel kapcsolatos uniós stratégia és annak regionális cselekvési terve alapján továbbra is stratégiai jelentőségű és átfogó szerepet kíván vállalni a Száhel-térségben.
2. Az EU a jövőben is támogatni fogja a Száhel-övezet G5-országainak stabilizációs erőfeszítéseit, amelyek a térség fejlődésének sarokkövét jelentik. Ez a stabilizációt célzó, koherens, a nemzetközi és nemzeti eszközökre egyaránt kiterjedő megközelítést igényel, amely a helyi szerepvállalásra és egy politikavezérelt integrált szemléletre helyezi a hangsúlyt, és amelyben a biztonság, a kormányzás és a fejlődés szempontjai egyformán érvényesülnek. E megközelítésnek kezelnie kell azoknak a nagy számú és sokrétű problémáknak a kiváltó okait, amelyekkel a térség szembesül, továbbá elő kell mozdítania a térség fenntartható és inkluzív fejlődését, valamint a térség lakosságának szükségleteit kielégítő és igényeinek megfelelő, eredményes, a társadalom összes csoportjának részvételével zajló kormányzás megvalósítását. Az EU folytatja a Száhel-övezet G5-országaival együttesen megkezdett munkát, és arra szólít fel minden, a térségben tevékeny nemzetközi szereplőt, hogy szorosabb együttműködés révén segítsenek megoldást találni a kihívásokra. Az olyan uniós projektek, mint például a Száhel-övezeti gyorsreagálású felügyeleti és beavatkozási csoportokra irányuló program (GAR-SI SAHEL) nagymértékben elősegíthetik e cél megvalósítását. A különböző kezdeményezések, így például a „Globális szövetség a Száhel-övezet rezilienciájáért” elnevezésű kezdeményezés keretében kifejtett, a fejlesztési programok eredményesebb megvalósítását célzó munka ugyancsak nagymértékben hozzájárul ezekhez az erőfeszítésekhez, főként a leghátrányosabb helyzetben lévő területeken.

3. Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (ENSZ BT) 2391 sz. határozatának keretében az EU megerősíti azon kötelezettségvállalását, hogy támogatja a Száhel-övezet G5-országait a közös erőik működőképessé tételében, egyrészt többek között az Afrikai Békekeret és a koordinációs bázis révén, amelyek úgy katonai, mint nem katonai hozzájárulást nyújtanak többek között az emberi jogok és a helyi bizalomépítés területén, másrészt pedig szoros együttműködésben az Egyesült Nemzetek Szervezetével, az Afrikai Unióval, és a releváns regionális és szubregionális szervezetekkel, így például a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségével (ECOWAS). Az EU felszólítja a Száhel-övezet G5-országait, hogy teljes mértékben valósítsák meg a még fennmaradó katonai és rendőrségi hozzájárulásait, hogy a közös erők teljes műveleti kapacitással rendelkezzenek, és terrorizmusellenes műveleteket tudjanak végrehajtani. Tovább kell vinni azt a munkát, ami azoknak a megfelelő struktúráknak a létrehozására irányul, amelyek révén a Száhel-övezet G5-országainak közös erőit be lehet ágyazni egy szélesebb politikai és intézményi keretbe. Az EU ezzel összefüggésben elvárja és határozottan támogatja egy olyan, szilárd alapokon nyugvó megfelelési keret mielőbbi életbe lépését, amely arra hivatott, hogy megelőzze, kivizsgálja, kezelje és nyilvánosan jelentse a Száhel-övezet G5-országainak közös erőivel kapcsolatba hozható emberi jogi jogsértéseket, valamint a nemzetközi humanitárius jog megsértésének eseteit.
4. Mindemellett elengedhetetlen, hogy a műveletek során elfogott, terrorizmussal vagy más bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyek elszámoltathatók legyenek, és biztosított legyen az igazságszolgáltatásnak való megfelelő átadásuk. Az EU hangsúlyozza, hogy támogatni kell a nemzeti bíróságokat és a regionális igazságügyi együttműködést annak érdekében, hogy biztosított legyen a gyanúsítottak és a bizonyítékok különböző joghatóságok közötti jogszerű átadása. Az EU ezenfelül rámutat arra, hogy a Száhel-övezet G5-országainak közös erői és a műveletek helyszínénél szolgáló területeken élő közösségek között együttműködésre és bizalomra épülő kapcsolatokat kell kialakítani. E tekintetben rendkívül fontos az, hogy a helyi kapacitásépítés, valamint a biztonsági erők és a lakosság közötti bizalom kialakítása érdekében a helyi civil társadalmi szervezetek és más szereplők, például a nemzeti emberi jogi bizottságok támogatásban részesüljenek.

Az EU arra ösztönzi a G5-országok elnökségét, hogy hozzon intézkedéseket az emberi jogok és a Száhel-övezetben a biztonsági erők és a helyi lakosság közötti bizalom megerősítése témájában február 22-én Brüsszelben megrendezett magas szintű konferencián elfogadott dokumentumban foglaltak megvalósítására, egyúttal pedig kijelenti, hogy kész támogatni ezt a folyamatot.

5. Az EU emlékeztet az EU közös biztonság- és védelempolitikája (KBVP) keretében a Száhel-övezetben folytatott uniós misszióknak (EUCAP Száhel Mali, EUTM Mali, EUCAP Száhel Niger) az alapmegbízatásukkal összhangban a fogadó országokban kifejtett hatékony hozzájárulására, ideértve többek között a közös erőknél a rendőrségi/csendőrségi elemeire figyelemmel folytatott támogatását. Az EU együttműködik a Száhel-övezet G5-országainak kormányaival annak érdekében, hogy a KBVP-missziók keretében kiképzett személyzetet ténylegesen integrálni lehessen ezen országok nemzeti biztonsági erőibe. A nemzeti kapacitásoknak a KBVP keretében folytatott fellépések révén való megerősítésén túl az EU nagy hangsúlyt helyez a KBVP Száhel-övezeten belüli regionalizációjára is, amelynek keretében szükség esetén fokozható a határokon átnyúló együttműködés polgári és katonai támogatása, megerősíthetők a regionális együttműködési struktúrák, különös tekintettel a Száhel-övezet G5-országainak struktúráira, továbbá javítható a G5-országoknak a régióbeli biztonsági kihívások kezelésére való képessége és szerepvállalása. A regionalizáción alapuló megközelítésnek egyúttal részét képezik a Líbia stabilizálására irányuló, többek között a KBVP keretében megvalósuló uniós törekvések is.
6. Az EU megerősíti, hogy támogatja az ENSZ Maliban működő többdimenziós integrált stabilizációs misszióját (MINUSMA), ami rendkívül összetett környezetben végzi műveleteit, és sürgeti a helyszínen lévő különböző szereplők és missziók közötti együttműködés és szinergiák további elmélyítését. Az EU méltányolja azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az ENSZ tesz a Száhel-övezet G5-országai közös erőinek támogatására. Üdvözli, hogy a MINUSMA vezető szerepet vállalt a mali békéről és megbékélésről szóló megállapodás végrehajtásában. Amellett, hogy hangsúlyozza: a békefolyamatért elsősorban a megállapodás aláíró felei és az érintett mali szereplők felelnek, üdvözlőné, ha a MINUSMA nagyobb és hangsúlyosabb szerepet töltene be e tekintetben.

7. Az EU-t súlyos aggodalommal tölti el az élelmezési válság, amelyet az instabil helyzet, a szárazság és a magas élelmiszerárak okoznak. Az EU ezért felszólítja az érintett kormányokat, hogy fokozzák az életmentő segítség és védelem nyújtását, különösen a menekültek, belső menekültek, nők, gyermekek és a fogyatékkal élő személyek számára. Ezzel egyidejűleg, a kormányok erőfeszítéseit kiegészítve, az EU továbbra is támogatást fog nyújtani a konfliktusok, a széles körű bizonytalanság, az ismétlődő természeti katasztrófák és a térségben tapasztalható szegénység által érintett több milliónyi veszélyeztetett személynek, és erősíteni fogja a rezilienciájukat. Fontos, hogy az éghajlatváltozás és a biztonság közötti összefüggés kérdése szervesen beépüljön a szakpolitikai párbeszédbe, a konfliktusmegelőzésbe, a fejlesztési és katasztrófakockázat-kezelési stratégiákba, továbbá hogy teljeskörűen biztosítsuk a humanitárius tevékenységekkel való kapcsolatot ebben az éghajlatváltozás hatásai által súlyosan érintett térségben.
8. A terrorizmus, valamint a kábítószer-, a fegyver- és az emberkereskedelem elleni küzdelem olyan közös kihívások, amelyeket a nemzetközi joggal összhangban kell kezelnünk. Az EU emlékeztet arra, hogy teljes körű szolidaritást vállal azokkal az országokkal és népekkel, amelyek rendszeresen válnak terrorista szervezetek célpontjává, és határozottan elítéli azokat a emberi jogi jogsértéseket, amelyeket ezek a csoportok – elsősorban a civil lakosság sérelmére – elkövetnek.
9. Az EU újólal megerősíti, hogy a nők és a lányok lényeges szerepet játszanak a béke, a fejlődés és a jólét biztosításában, ezért felszólítja a Száhel-övezeti partnereket, hogy védelmezzék és mozdítsák elő a nők és a lányok társadalmi szerepvállalását és emberi jogaik érvényesítését. Ez magában foglalja a következőket: egyenlő oktatási és gazdasági lehetőségek biztosítása a nők és lányok számára, a szexuális és a reprodukciós egészséggel összefüggő egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés bővítése, valamint a nők politikai szereplőként való részvételének erősítése, többek között a válságelhárítási folyamatokban.

Az ifjúság fejlesztése, a fiatalok önrendelkezése, valamint a fiatalok foglalkoztatása terén eszközölt beruházások kritikus fontossággal bírnak a Száhel-övezetben, mivel elősegíthetik az eredmények konszolidálását a fejlesztés, az erőszakos szélsőségek megelőzése, valamint a terrorizmus és a radikalizálódás elleni küzdelem területén. Ezek a konfliktusmegelőzést célzó erőfeszítések az EU és a Száhel-övezet G5-országai közötti partnerség sarokkövét jelentik.

Ezért a térség jólétének és biztonságosabb jövőjének biztosítása szempontjából kulcsfontosságú feladat a Száhel-övezet demográfiai kihívásainak, így a népességnövekedésnek a kezelése.

10. Az EU újólág megerősíti azon kötelezettségvállalását, hogy együttműködjön a Száhel-övezet G5-országaival a térségben zajló migrációs folyamatok kérdésében, összhangban a vallettai cselekvési terv öt pillérével, a partnerségi kerettel, az AU–EU csúcstalálkozó abidjani nyilatkozatával, valamint a háromoldalú AU–EU–ENSZ munkacsoportnak a líbiai migrációs helyzettel kapcsolatos munkájával. Az EU hangsúlyozza, hogy a Száhel-övezet G5-országaival közösen fokozott erőfeszítésekre van szükség az emberi életek megmentése, a migránsok és a menekültek védelme, az embercsempészség és -kereskedelem elleni küzdelem, valamint a konfliktusövezetekben élő veszélyeztetett személyek humanitárius segítségnyújtáshoz való hozzájárulásának biztosítása érdekében, és ezzel egyidejűleg életképes alternatívákat kell biztosítani az irreguláris migráció helyett, különösen a fő tranzitútvonalak mentén élő közösségek számára. Szintén létfontosságú a visszaküldés és a visszafogadás területén folytatott együttműködés fokozása a nemzetközi joggal és normákkal összhangban. Az EU ismét hangsúlyozza, hogy elkötelezett amellett, hogy támogassa a Száhel-övezeti országok és Líbia közötti, széles körű együttműködést, amely a fenti célok elérésére és az azokhoz kapcsolódó, határokon átnyúló kihívások kezelésére irányul, többek között Líbia déli határainál, figyelembe véve e térség biztonsági helyzetét is.
11. A Maliban fennálló helyzet a Száhel-övezet egészére, sőt a távolabbi területekre is hatással van. Ezért további következetes előrelépésre van szükség a mali békéről és megbékélésről szóló megállapodás végrehajtása területén. Az EU felszólítja az algíri megállapodás aláíró feleit, valamint minden érdekelt felet és a Mali északi részén élő lakosság képviselőit, hogy további késedelem nélkül, ténylegesen hajtsák végre a megállapodás valamennyi, még végre nem hajtott rendelkezését. Fokozni kell a nők, a fiatalok és a civil társadalom érdemi részvételét ebben a folyamatban. Ezért az aláíró feleknek javítaniuk kell a mali lakossággal a békéről és megbékélésről szóló megállapodás és annak végrehajtása témájában folytatott kommunikációt, amint ezt a megállapodás független megfigyelője az első jelentésében javasolta. Az EU üdvözli a mali szankciórendszert létrehozó 2374 (2017) sz. ENSZ BT-határozat elfogadását, és emlékeztet arra, hogy a béke akadályának kell tekinteni minden olyan szereplőt, aki nem vesz részt konstruktívan a békefolyamatban.

12. A Maliban küszöbön álló választási folyamatnak hosszú távú hatásai lesznek az ország és a tágabb régió stabilitása és fejlődése szempontjából. Az EU újólal megerősíti, hogy elkötelezett amellett, hogy támogatassa Malit ebben a folyamatban, és üdvözlí a főképvíselő arra vonatkozó határozatát, hogy az EU választási megfigyelő missziót telepítsen a 2018. júliusi elnökválasztásra. Csak egy hiteles és átlátható, az alapvető szabadságokat tiszteletben tartó választási folyamat biztosíthatja a megválasztandó vezetés legitimációját, amelyre szüksége lesz ahhoz, hogy meg tudja oldani Mali szerteágazó biztonsági, emberi jogi, humanitárius, kormányzási és fejlesztési problémáit. Minden mali szereplőnek – és különösen az érintett kormányzati szerveknek – minden tőlük telhetőt meg kell tenniük azért, hogy biztosítsák a választások hiteles, átlátható, inkluzív és békés jellegét.
13. Az EU ismét megerősíti, hogy elkötelezett amellett és készen áll arra, hogy a továbbiakban is segítse Malit az ország északi és középső része biztonságának és fejlődésének erősítésére, valamint az ország teljes területe feletti ellenőrzés visszaszerzésére irányuló erőfeszítéseiben. Az EU – minden biztonsági és fejlesztési szereplővel, többek között a MINUSMA-val szorosan együttműködve – továbbra is támogatni fogja a helyi kapcsolatok, valamint a konfliktuskezelést és a civil lakosság és az állami hatóságok közötti, illetve a közösségek közötti bizalom előmozdítását segítő rendszerek fejlesztését Mali középső részén, az emberi jogok, a jogállamiság és a jó kormányzás elveinek teljes körű tiszteletben tartása mellett. Közszolgáltatások és infrastruktúra biztosításával támogatni kell a közösségek közötti kapcsolatok javítását, amint ezt az EU által támogatott nemzeti tervek is előirányozzák.
-